

(понад 2,5 г) – IU067619 (Туреччина), IU067644 (Казахстан); підвищеною озерненістю (>55,0 шт.), продуктивністю рослини (понад 5,0 г), та стійкістю до борошнистої роси, септоріозу, бурої листової іржі (на рівні 7-9 балів) – IU067632 (Іран), IU067655 (Румунія); масою 1000 зерен (більше 50,0 г) – IU067603, IU067607 (Туреччина), IU067626 (Іран), IU067639, IU067643 (США).

Вищезазначені зразки можна рекомендувати як джерела цінних ознак для практичного використання в селекції та як такі, що є придатними для вирощування в зоні південного Лісостепу України.

Список використаних джерел

1. Єльніков М. І., Грідін М. М., Глухова Н. А., Звягін А. Ф. Стан та перспективи розвитку селекції озимої пшениці з підвищеним рівнем адаптивності та якості в лісостепу України. *Науково-технічний бюлетень Миронівського інституту пшениці ім. В.М. Ремесла*. 2008. Вип. 8. С. 155-164.
2. Кириленко В. В. Новий підхід в селекції озимої м'якої пшениці з підвищеним рівнем адаптивності до екстремальних умов вирощування в Лісостепу. *Науково-технічний бюлетень Миронівського інституту пшениці ім. В. М. Ремесла*. 2009. Вип. 9. С. 51-63.
3. Рекомендации по изучению зарубежных образцов сельскохозяйственных культур на интродукционно-карантинных питомниках. Ленинград, 1999. С. 31.
4. Градчанинова О. Д., Руденко М. И., Филатенко А. А. Методические указания по изучению коллекции пшеницы ; под ред. В. Ф. Дорофеева. Ленинград : ВИР, 1985. 28 с.
5. Филатенко А. А., Шитова И. П. Широкий унифицированный классификатор СЭВ рода *Triticum* L. ; под ред. В. А. Корнейчука. Ленинград : ВИР, 1989. 42 с.

Швець Ірина

к.б.н., старший викладач

Київський національний університет культури і мистецтв

Колесніченко Олена

д.б.н., професор

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Київ, Україна

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПЛИВУ БІОПРЕПАРАТІВ НА ПРОРОСТАННЯ БУЛЬБОБРУНЬОК *Gladiolus x hybridus* Hort.

Рід Гладіолус (*Gladiolus* L.) здавна відомий своїми декоративними якостями. Він нараховує біля 250 видів, що приурочені до різних екологічних умов, завдяки чому мають досить широкий ареал поширення.

Зацікавленість цією культурою щороку зростає, оскільки вона є перспективною

для промислового декоративного садівництва та фітодизайну.

Об'єктом дослідження обрано бульбобруньки гладіолуса гібридного (*Gladiolus x hybridus* Hort.) сорту «Асоль», що має великі білі квіти та потужний квітконіс висотою 130–140 см [10, 11]. Предмет дослідження – технологічні особливості вирощування гладіолуса гібридного з бульбобруньок.

З'ясовано, що для оптимального росту та розвитку гладіолусів потрібні добре освітлені, захищені від вітру, з гарним дренажем та слабкокислою реакцією ґрунтового середовища (рН 6,5–6,8) ділянки [1, 2, 4, 5].

Втрата бульбобруньок гладіолусів у наслідок грибкових захворювань протягом періоду вегетації становить 30-40 %, тому для збереження рослинного матеріалу та стимуляції гарного росту, розвитку та продуктивності квітування, необхідно використовувати ряд заходів [3, 6, 7, 9]. Саме це стало метою проведених досліджень, у процесі вивчення яких було встановлено ефективність впливу біопрепаратів на проростання бульбобруньок (рис. 1).

Рис. 1. Бульбобруньки гладіолуса гібридного (*Gladiolus x hybridus* Hort.) сорту «Асоль»

Сучасний асортимент стимуляторів росту надзвичайно великий і з кожним днем зростає. Помітно удосконалюється їхній склад і вплив на рослини. Серед нових та малодосліджених на ринку України біостимуляторів, які заслуговують уваги, – «Аватар-1», «Івін», «Біолан» та «Мегамікс», що й були обрані для дослідження [8, 11]. Для обробки 30 шт. бульбобруньок кожного зразку формували лінійку концентрацій препаратів, використовуючи маточні розчини, а як контроль – дистильовану воду (табл. 1).

1) 1:10 (маточний розчин) – 1 мл маточного розчину додається до 10 мл дистильованої води;

2) 1:100 – 1 мл маточного розчину додається до 100 мл дистильованої води;

3) 0,5:10 концентрату НП додається до 10 мл дистильованої води.

Згідно методики, обробку бульбобруньок біостимуляторами проводили шляхом замочування протягом трьох годин, після чого їх підсушували та висаджували у відкритий ґрунт. Посадку проводили 15.05±3,2.

Першими проросли бульбобруньки, оброблені стимуляторами росту «Івін» та

«Біолан» ($23.05 \pm 2,8$), згодом оброблені «Аватар-1» ($25.05 \pm 1,4$) та «Мегамікс» ($26.05 \pm 1,6$). Останніми проросли контрольні бульбобруньки, що залишилися без обробки ($28.05 \pm 2,3$).

Таблиця 1

Схема досліду

№	Препарат	Концентрація
1	«Аватар-1»	1:10 (маточний розчин)
2		1:100 (маточний розчин)
3		0,5:10 (маточний розчин)
4	«Івін»	1:10 (маточний розчин)
5		1:100 (маточний розчин)
6		0,5:10 (маточний розчин)
7	«Біолан»	1:10 (маточний розчин)
8		1:100 (маточний розчин)
9		0,5:10 (маточний розчин)
10	«Мегамікс»	1:10 (маточний розчин)
11		1:100 (маточний розчин)
12		0,5:10 (маточний розчин)
13	Контроль	Дистильована вода

Отже, ефективність впливу біопрепаратів «Івін» та «Біолан» на інтенсивність проростання бульбобруньок виявилася найвищою, а молоді сходи мали здоровий життєздатний вигляд, яскраво-зелене забарвлення та активний ріст кореневої системи.

Список використаних джерел

- Беднова Е. В. Уход за гладиолусами. Москва : Фотон, 2009. 132 с.
- Баранов А. Б., Фурсова Л. М.. Жизнь гладиолусов. Москва : Агропромиздат, 1998. 223 с.
- Геельхаар Х. Гладиолусы в саду. Москва : Наука, 1987. 155 с.
- Громов А. Н., Ардабьевская Т. В. Гладиолусы. Москва : Эллада, 2002. 176 с.
- Дыбов В. Ф. Особенности размножения гладиолусов. *Цветоводство*. 2001. № 3. С. 15–18.
- Замулина Т. Ф., Молодцова Т. П., Эрн Л. О. и др. Георгины, гладиолусы, канны. Москва : Слог, 2013. 96 с.
- Карпов А. А. Гладиолусы: выращивание, дизайн, продажа. Ростов-на-Дону : Ростпринт, 2002. 196 с.
- Перспективи використання нанопрепаратів у зеленому будівництві : монографія / О.В. Колесніченко, О.Ю.Лещенко, С.П.Пономаренко, Ю.М. Савченко, І.П.Григорюк, С.М.Лисенко, І.В.Швець, Т.О.Базяк. Київ : ЦП «Компринт», 2017. 165 с.
- Кузнецов М. А. Гладиолусы. Москва : Фотон, 2002. 144 с.
- Лисянский Б. Г., Ладыгина Г. Г. Гладиолусы. Практические советы по выращиванию, уходу и защите от вредителей и болезней. Москва : АСТ, Астрель, 2001. 144 с.
- Литвинова Т. Н. Все о выращивании и выгонке луковичных растений в России. Москва : Фотон, 2012. 203 с.